

UIT HET DAGBOEK VAN MR. J. VAN WIJNGAARDEN

Deel 8 (30-01-1878 t/m 24-11-1881)

30.1.1878: Vriezend weer en veel sneeuwvermaak op de Voorstraat.

11.3.1878: Te 7 uur met v.d. Hil naar de sociëteit gegaan alwaar het vaandel van de muziekvereniging werd onthuld en muziek gemaakt. Tot half elf gebleven. Het was nogal vol. ***Deze dagboek aantekening roept nogal wat vragen op. Was hier sprake van een harmonie, waar is het vaandel gebleven, hoe was de naam van de muziekvereniging? Ook in vorige jaren was in het dagboek al sprake van een harmonie in Willemstad (zie Ravelyn 5e jrg nr. 1) waar ook het vaandel van de harmonie werd onthuld.

19.4.1878: Er werden in de Zuid Langeweg lichtkogels gebrand door de Artillerie, waar wij een poosje naar bleven kijken.

18.5.1878: Om 10 uur kwam Adr. Ophorst wien ik het geld van de Sabina Henrica meestoof uitbetaalde.

19.5.1878: Voordemiddag te kerk. Ds. Loois zei af dat hij een beroep had naar Heerjansdam.

25.5.1878: Om elf uur met kerkeraad en kerkvoogden en notabelen een bezoek bij den Ds. gebracht om te verzoeken het beroep naar Heerjansdam niet aan te nemen.

28.5.1878: Te Rotterdam bij Hanken naar mijn tanden laten kijken. De volgende dag weer bij J.Hanken geweest die mijn gebit verbeterd had en er weer inzette.

9.6.1878: Tweemaal te kerk geweest. De Ds. deelde mede dat hij bedankte voor het beroep naar Heerjansdam.

23.6.1878: Te half elf ging ik met Helbach naar de aanlegplaats. De Zierikzeesche boot lag aan. Wij bleven bovenop zitten. Te 12 uur waren wij te Dordt en wandelden naar Ponsen. Aldaar gedineerd en te 1 uur 52 minuten per spoor vertrokken. Wij namen een retour 1e klasse naar Parijs voor 34,50. Wij zagen onderweg veel menschen aan het hooijen al was het Zondag en waren te half 4 te Brussel. Wij begaven ons naar het Grand Hotel Gernay dicht bij het station du Nord. Wij gingen eerst wandelen en toen een uur lang in de tramwagen rondgereden. Toen in 't café De Quatre Nations een glas bier gebruikt en daarna in 't café Kreisse een glas grok, daarna nog naar het eerstgenoemde café gegaan alwaar de grok zeer slecht was en daarna naar ons logement naar bed.

24.6.1878: Lief weer en warm. Te 8 uur met de tramway naar 't station Du Midi, die ineens doorloopt naar Parijs toe. Te 9 uur vertrokken wij en waren te 3 uur in Parijs. Het duurde een poos voordat wij een fiacre kregen, zooveel passagiers waren er. Doch het lukte toch en wij lieten ons brengen naar het hotel de Saone (Palais Royal) waar wij een kamer besteld hadden. Na ons te hebben gewasschen gingen wij in de jardin van het Palais Royal wandelen alwaar muziek was. In het café Rotonde een sorbet gebruikt en daarna gaan dineren in de Rue des Bons Enfants bij Matte. Het was er tamelijk, niet overvliëgend. Toen langs de magazijnen van de Louvre gewandeld. De Avenue de l'Opera was met electrisch licht verlicht. Na enige koffijhuizen te hebben bezocht, gingen wij te 12 uur naar ons logement en te bed.

25.6.1878: Heet weer. Te 7 uur opgestaan en in de Rotonde ontbeten. Toen naar de Pont Royal en aldaar met een bootje naar het Champs de Mars gevaren. Te 10 uur werd de tentoonstelling geopend. Men weet niet waar men het eerst moet kijken. Wij zagen eerst tuinornamenten, toen de etalage van Spanje, keurig, en tot 12 uur in de Engelsche machinerieën. In de afdeling Weenen waren prachtige fotografieën. In een Russische afdeeling gebruikten wij koumijs om eens te proeven. Daarna bij Heinekenbier. Het zat daar vol. Ook liet zich dicht daarbij een klokkenspel horen. Wij bleven tot 4 uur en toen nog een glaasje curaçao bij Fokkinck gebruikt hebbend, gingen wij weer met een bootje naar de stad. Wij gingen in een restauratie in Palais Royal dineren, zeer goed, en namen vervolgens een rijtuig en reden door het Bois de Boulogne. Een grote stoet van rijtuigen kwam ons tegen en alles was prachtig verlicht. Op de Boulevard

Italië lieten wij ons afzetten en bezochten onderscheidene café en gingen toen naar ons logement.

26.6.1878: Weer in de Rotonde ontbeten. Het was weer zeer heet. Wij gingen weer meteen met een stoomboot naar de tentoonstelling. Het was gloeiend heet bij het gebouw, zoodat wij onze parapluies voor parasols gebruikten. Wij zagen o.a. een grote blok hout gezaagd uit een boom die 180 jaar was toen Columbus Amerika ontdekte en nu 566 jaar was.. De blok was breed 2,40 meter en de boom was hoog 100 meters. Het was in de afdeeling Canada. Ook zagen wij eene pyramide een blok goud verbeeldende, die aldaar was gegraven en die 5 miljard vertegenwoordigde. Kunstzagerijen in prachtige stalen van alles. Daarop langs de afdeeling Nederland, die zeer mooi was, inzonderheid voorwerpen uit Indië. ook een pyramide van Bankatın. Eau de Cologne uit Arnhem werd aangeprezen door een vriendelijke heer. Na tot 1 uur geloopt te hebben gingen wij in de restauratie van Heineken en glas spuitwater met wijn gebruiken. Toen weer gewandeld. Veel machinerie gezien. Erg mooi. Na nog wat te hebben gerust gingen wij onder gloeiende warmte naar het Trocadero. Aldaar heeft men een frappant uitzicht. Er is een mooie waterval. En het Trocadero bevat een museum van oudheden, die wij doorliepen. Wij bleven er tot 4 uur en gingen toen op een omnibus naar de Louvre en daarna in de 5 Arcades gedineerd (in 't Palais Royal). Niet zoo goed als gisteren. Na gegeten te hebben namen wij op een omnibus plaats naar St.Cloud Het was na den heeten dag aldaar lief om te wandelen en veel schaduw en zeer lommerrijk. Met den gardien du chateau een praatje gemaakt, doch wij mogten er niet op., 't was al laat. Te 9 uur weer met den omnibus vertrokken. Een heer en een dame met wie wij tegelijk in het spoor zaten toen wij te Parijs kwamen, waren onze reisgenooten. Hij was kantonregter te Brussel. Te 10½ waren wij weer te Parijs en wandelden de Boulevard des Capucines en gebruikten daar in de cafés eenige wijn.

27.6.1878: Na in de Rotonde ontbeten te hebben weer per stoomboot naar de tentoonstelling, Het was een hitte van 80 graden, vermoeijend. Te half 12 hebben wij de trappen beklommen en een poosje op het balcon gezeten vanwaar men een fraai gezicht heeft op de tuin en rotspartijen en op het Trocadero. Toen weer gewandeld en de zalen met beeldhouwwerken en schilderijen gezien. Ook de Nederlandsche afdeeling gezien. Toen met een bootje naar de stad gevaren. Het was gloeiend heet. In de stad gekomen maar dadelijk naar de restauratie van Calvaire en vrij goed gedineerd. Toen op onze kamers wat gaan rusten en briefkaart geschreven aan Betje en Cornelia. Te 7 uur een uurtje gaan rijden langs de Boulevard Italië, Madeleine, Capucine, Place de la Concorde en terug tot de Boulevard d'Italiens. Daar verfrissing gebruikt en wat rondgewandeld. 't Was erg vol. Te 11 ½ gingen wij naar ons logement en naar bed.

28.6.1878: Te 6 uur op en te half 7 gaan ontbijten op de Place Royale om een omnibus af te wachten. Daar wij er niet gauw een zagen, namen wij een fiacre naar het station. Aldaar een retourkaart genomen naar Fontainebleau. Wij waren er te 9 uur. Eerst een glas melk gebruikt, toen op de markt gaan kijken en in de kerk geweest en toen een rijtuig genomen voor 10 fr. Eerst gereden in het bos van Fontainebleau en de gorges en de rotsen gezien. Het rijtuig wachtte, terwijl er was uitgespannen. Toen in 't logement alwaar hij was een glas melk gebruikt en te 11½ weggereden. Nadat wij een eind gereden hadden, verliet ons de voerman met het rijtuig en moesten wij langs een steenachtige en rotsige weg loopen tot een zekere hoogte die hij ons aanduidde. Wij bezochten de grot des brigands, die men ons met een brandend bos hout liet zien. De hut die daar altijd had gestaan was daags te voren afgebrand en nog was er rook. Daarna weggereden tot het dorp Barbisson, waar een kleine expositie van schilderijen was; die bezigtigd en toen in de tuin van dat logement een glas wijn met selserwater gebruikt van 1 - 2. Toen weggereden. Hij reed zeer hard en het was zeer warm. 't Was een mooye weg. Te 2½ waren wij voor het kasteel te Fontainebleau en bleven een poos in de wachtkamer eer wij het zien mogten. Die kamer was met rood fluwelen stoelen en canapés. Er was een groote steenen haard en mooye potten op een kast en een buste. Toen er eenige personen bijeen waren, kwam een lakei die ons het geheele paleis liet zien. Ook het vertrek en het tafeltje waarop Napoleon I de afstand van de regeering teekende. Het was alles zeer kostelijk en keurig. Te 4¼ hadden we alles gezien en gingen toen nog eens in de tuin wandelen. Toen onder een steeds gloeyende warmte naar het logement en daar goed maar dúúr gedineerd en voor de deur nog een flesch gedronken.. Toen met de omnibus naar het spoor en te half 10 waren wij te Parijs en reden op een omnibus naar het Louvre. Toen in het café de l'Union een glas bier gebruikt en daarna in een groot koffiehuis dicht bij 't Palais Royale nog een groote Americaine. Ik was zeer moe en te 11 uur gingen wij naar ons logement en naar bed.

29.6.1878: Weer naar de Pont Royale om in een bootje naar de tentoonstelling te varen. Het was erg vol en stikwarm. Te 10½ waren wij er. Toen weer eenige afdeeling doorgelopen en prachtige photographieën gezien en kunstige klokken. Ook prachtige damescostumes. Ook prachtige machinerieën, o.a. zien afdrukken. Wij waren moe van het kijken. Toen nog bij Focking gegeten onder een glaasje curaçao met bitter en te 5 uur uit het gebouw vertrokken. De boot was stampvol. te 6½ waren wij te Parijs en gingen weer bij Chatelain eten, vrij goed. Toen naar de Rotonde een glas ijs gebruikt. Het begon toen hard te regenen. De kantonregter uit Brussel zat daar ook met zijne vrouw die wij nog hebben gesproken. Later wandelden wij nog wat langs de winkels van 't Palais Royal, bleven bij onze hospes Lefebre nog wat praten en gingen te 11½ naar bed. (Helbach kreeg heden brief van zijne mama).

30.6.1878: Smorgens weer veel zonneschijn. Briefkaart aan Betje geschreven. Na het ontbijt gewandeld door de l'Avenue de l'Opera tot aan de Madeleinekerk. Aldaar een poosje gebleven terwijl de mis bediend werd. Toen door de Rue Royale naar de Champs Elysee en naar het palais de l'industrie gegaan. Zondags is de schilderijenexpositie gratis. Wij gingen er in en hebben toen tot 12 uur de zalen doorgewandeld en toen in een tuin die overdekt is en vol statuen is. In een restauratie jambon en wijn gebruikt. Niet lekker doch duur. Toen door de Champs Elysee gewandeld naar de Madeleine en vandaar naar de Printemps, alwaar ter eere van het nationale feest van heden muziek gemaakt werd. Er was een drukte zonder voorbeeld, zoodat men er niet bij kon komen. Daarna door eene groote drukte naar onze kamer gewandeld en aldaar 't Nieuws van den Dag gelezen. Gedineerd bij Chatelain en daarna een kop koffij gebruikt in de Rotonde. De tuin was mooi verlicht en er was muziek. Toen naar de tuin der Tuilerien gewandeld; stampend vol en vandaar door de l'Avenue de l'Opera naar een café en aldaar wat gerust. Ik was weer opnieuw verkouden geworden. Te 12 uur ongeveer gingen wij naar ons logement en naar bed, omdat wij zoo moede waren, niettegenstaande het nog erg druk was op straat.

1.7.1878: Weer verkouden. Heet weer! In de Rotonde gaan ontbijten en toen naar de Halles Centrales gewandeld, alwaar het zeer uitgestrekt is. Toen op een tramway naar 't Trocadero. Eerst gezien "Algerie", zeer bezienswaardig zijnde een gepast gebouw met eene oostersche tuin en springfontein. Toen het aquarium gezien, zeer merkwaardig. Toen verschillende houtsoorten gezien, waaronder eene machine om met gaz zaden te doen ontspruiten. Toen weer een andere afdeling met voorwerpen van hout gemaakt en de insecten die op het hout azen. Toen boven naar 't Trocadero gestegen en aldaar wat gegeten. Een heerlijk en frappant uitzicht op het paleis der tentoonstelling en op de stad. Toen ook verder de winkels van China en Japan gezien. Het cristallen vertrek was zoo vol dat wij er niet bij konden komen. Daarna in de Spaansche restauratie brood, ham en wijn gebruikt. Zeer duur. Vervolgens over de brug naar het tentoonstellingsgebouw en aldaar nog eenige zalen doorgelopen en in de Russische zaal nog een pennehouder gekocht voor 12 francs. 's Avonds nog wat gewandeld en wat op een bank gezeten en eindelijk door de Rue Vivienne naar ons logement maar eerst in een café dicht bij 't Theatre Francais een grok americaine gebruikt. Ik was weer erg verkouden geworden.

2.7.1878: Vroeg wakker en "Le Soir" gelezen en laat opgestaan. Met een omnibus naar de Boulevard Haussman gereden. Daarna naar de Printemps gewandeld en eenige inkopen gedaan. Daarna in een fiacre naar de Pont Neuf en aldaar in een magazijn een surtout van 32 francs gekocht. De knopen moesten nog een weinig verzet worden, hetgeen gauw geschied was. Toen gewandeld naar ons logement om het gekochte af te geven en toen naar het magazijn van Piver gewandelde en aldaar reukwerk gekocht. Daarna 2 paar manchetknopen gekocht voor 5 franc. Daarna op onze kamer gaan zitten en opgetekend wat wij gekocht hadden. Daarna gewandeld naar het Hotel de Louvre om daar te dineeren. Het was er prachtig. Het diné begon te 5 uur en was te 7 uur afgelopen en kostte 8 franc. Toen gaan rondrijden door de Champs Elysee, langs de Seine tot aan de Trocadero en toen tot aan het Louvre Aldaar uitgestapt en gewandeld naar de Boulevard des Italiens en aldaar in een schitterend café tot ruim 11 uur gebleven. In ons logement gekomen met Lefebre afgerekend en naar bed gegaan.

3.7.1878: 'sNachts was er weer geweldig muziek geweest dat ons lang uit de slaap hield. Te half 6 opgestaan en op onze kamer ontbeten. Te 6¾ met een fiacre naar de gare du Nord gereden. Te 7.20 uur vertrokken wij uit Parijs. Te 1.48 waren wij te Brussel. Wij gingen met een tramway naar het Grand Hotel bij het Gare du Nord. Wij hadden dezelfde kamer als de vorige keer. Eerst ons gewassen en toen onder regen naar het café 1000 Colonne gewandeld. Aldaar briefkaart aan Betje geschreven en jujubes gekocht voor 't hoesten. te 4½ gingen wij in 't Grand Hotel dineren. 't Diné was slecht. Wij gingen op onze kamer wat op ons gemak zitten en te 7 uur met de

tramway naar het park gereden en aldaar rondgewandeld. Toen naar een café waar 4 billards stonden en aldaar een glas grok gebruikt.

4.7.1878: Te 8 uur op het station du Nord gegaan en met de sneltrein waren wij te 9 uur te Antwerpen en spoedig te Rozendaal, alwaar wij werden gevisiteerd. Dit ging nogal gemakkelijk. Aldaar een telegram naar Betje gezonden dat ik naar huis kwam. Te Zwaluw zag ik broer Henri, die toen in onze coupé kwam en tot Dorcht ons gezelschap hield. Te 11 uur waren wij daar. Helbach reisde door naar Amsterdam, doch ik ging op de omnibus van Boudier en bleef in dat logement de boot afwachten, die te 12 uur kwam. Er waren nogal veel passagiers. Het was nogal onstuimig om afgezet te worden. Betje en Anna stonden buiten om mij af te halen. Na den eten een schipper bij mij gehad om zeepest op te maken. 'sAvonds met Betje en Anna gewandeld.

8.7.1878: Hedenmorgen is A.v.d.Hil's vrouw bevallen van een zoon.

***Op deze datum geboren te Willemstad: Jacob Huibert van den Hil, zoon van Adam Philippus van den Hil, landeigenaar en van Anna Maris. Het gezin woonde toen B 46.

20.7.1878: Vrij goed geslapen, maar nadat ik was opgestaan weer veel pijn in hals en schouderblad. Ik had voor de middag Dr. de Lange ontboden die mij kruiden in de nek liet leggen. Nogal pijnlijk geheel den dag.

21.7.1878: Ik had nogal veel pijn in de hals niettegenstaande de kruidenpappen. sAvons kwam dr. de Lange nog even naar mij zien. Hij gaf een smeersel en kinapoeders.

27.7.1878: sNachts veel pijn gehad en slecht geslapen. Daar de pijn nu in mijn bil is geschoten, kan ik mij bijna niet bewegen. Brief aan broer Henri over mijn rheumatische pijnen.

28.7.1878: Brief van Henri dat hij vandaag zou komen kijken. Te 12½ kwam Henri met zijn dochter Marie.. Hij was tot Langeweg gespoord en had een lief rijtuig met flink paard van Kavelaars gehuurd die hem bragt en tot hedenavond op hem zou wachten. Toen kwam Helbach visite maken en dr. de Lange kwam ook. Henri had mij eenige drooge koppen op de bil gezet, dat veel hielp om de pijn te verminderen.

***"droge koppen zetten" is volgens Van Dale's Groot Woordenboek door middel van laatkoppen (glazen of metalen koppen) bloed aftappen. Dr. de Lange was Georg Frederik de Lange, plattelandsheermeester en vroedmeester; hij was stadsgeneesheer te Willemstad.

30.8.1878: (Den haag, op bezoek bij nichtje Cornelia): Wij reden nog eens naar het Rijnstation alwaar een keurige eerepoort was opgericht voor de intogt van Prins Hendrik met zijne jonge vrouw op morgen. Ook voor het paleis van Prins Hendrik de reusachtige bloemenruiker wezen zien die wordt opgericht en nog andere eerepoorten en monumenten. ook de toebereidselen voor de illuminatie waren kolossaal.

***Prins Hendrik was een jongere broer van koning Willem III. In 1878 was hij hertrouwd; hij stierf in 1879.

31.8.1878: Om half 12 kwam het rijtuig voor dat Cornelia had besteld. Gelinck was al bijtijds de deur uitgegaan naar de kazerne om met zijn manschappen de straten af te zetten. Het rijtuig was dicht tengevolge van het regenachtige weer en de raampjes slecht in orde. Wij reden daar met ons 4 mee rond (Cornelis, Betje, kleine Willem en ik). De straten waren vol met vlaggen en toebereidselen voor de illuminatie en er was veel volk op de been. Na veel heen en weer rijden om een goede plaats te krijgen, gingen wij bij de Kneuterdijk staan dicht bij een winkel. Daar zagen wij te 1½ uur de stoet passeren. De kap deden wij toen neer en gingen op de kussens staan en konden toen de vorstelijke personen vrij goed zien. Vandaar gereden naar de Lange Voorhout en daar geruime tijd gestaan. Om half tien gingen Gelinck en ik er maar eens te voet op uit, ieder met een parapluie gewapend. Op de meeste plaatsen die op de wind lagen waren weinig lampions aangegaan, doch op andere plaatsen was de illuminatie mooi, vooral die met gaz. Ook die van de fontein voldeed zeer goed vooral door het stralende water. Ook de muziektempel was fraai verlicht en hier en daar was het zoo vol volk, dat men er met moeite door kon.

6.10.1878: Na den eten te 3 uur met A.v.d.Hil en Helbach naar Oudenbosch gereden in zijn wagentje. Keetje, zijn dochter, reed ook mee. Aldaar in de Wildeman uitgespannen en toen met de heer Hembroek (bij wie ik wat sigaren had gekocht) de nieuw gebouwde domkerk wezen gezien.

***Met de Domkerk is natuurlijk bedoeld de R.K. Parochiekerk van de HH Agatha en Barbara. Architect van deze kerk was dr. P.J.H. Cuypers. Met de bouw ervan is begonnen in oktober 1865; eerst op 14 september 1880 kon de inwijding plaats vinden. De voorgevel was toen nog niet klaar en is pas in 1892 afgewerkt. De kerk is bekend vanwege de koepel met bekronende lantaarn. De St. Pieter te Rome stond er model voor, terwijl de voorgevel aan de kerk van St. Jan van Lateranen te Rome doet denken. De kerk is in 1912 door paus Pius X tot de rang van basiliek (Basilica Minor) verheven.

***De heer Hembroek is Johannes L. Hembroek (1825-1896), exploitant van het bekende kruidenbitter "De Oudenbossche Pop"; hij was een broer van de Willemstadse pastoor B.J. Hembroek, die in oktober 1871 te Willemstad was overleden.

28.11.1878: 's Morgens kwam v.d. Hil zeggen dat er schelvis aan de kaai te koop was. Daarop schipper Groen 3 stuks laten brengen die wij 's middags gegeten hebben. Ze was keurig.

25.12.1878: 1e Kerstdag. 's Nachts had het knap gevroren en 't was mistig. Met Betje te kerk geweest. Na kerktijd Moerman bij mij gehad en daarna Kruisbeek. Voor laatstgenoemde bij nicht Vrins een hypotheekacte gepasseerd. Er was een brief met de post gekomen van L.W. van Dis over de verkoop van het land van de heer Quarles. Te half 1 kwamen v.d.Hil en Helbach met wien ik tot 1 uur heb gewandeld. huis gekomen zat de heer H.v.d.Heijde, onderwijzer te Leiden, bij mij die tot 2 uur bleef en dien ik vrijdagavond op een sigaar vroeg. Toen nog even gewandeld en naar 't schaatsenrijden op de vest wezen zien. Betje ging te 7 uur met de weeshuisdames naar de vrouw van ds. Loois en bleef daar tot half tien. 's Avonds kastanjes gegeten.

***Henri C. van der Heijden (geboren 4.9.1843) was onderwijzer geweest aan de openbare lagere school te Willemstad van november 1862 tot april 1867.

28.1.1879: Vroeger gegeten, daar er hedenmiddag harddraverij op schaatsen zou zijn op de vest.

4.2.1879: Te half 7 kwam nicht Vrins en de dames de Jongh om met mij mee naar de soiree van de Winter te gaan. Het was zeer vol in het Oranje koffijhuis. Het was een soiree musicale van 't muziek der 6e regiment en voordragten van de Winter. Daarna werd er gedanst.

***Bram de Winter, een Bredanaar, was reiziger in stro. Hij kocht dit voor papierfabrieken; hij pachtte ook riet. Deze handel bracht hem onder de mensen. Niemand van de concurrenten begreep hoe Bram zo goedkoop kon inkopen. Maar als er ergens de andere dag een verkoping zou zijn, trok hij 's avonds tevoren naar de beurs, zoals ze een sociëteit ook wel noemden. Daar vertelde hij de boeren moppen, leerde ze goocheltoeren enz, totdat ze zaten te gapen met open monden. Dan sloeg hij zijn slag en kocht hij duizenden kilo's voor een prikje. Hij noemde zich "Hollandsche karakterkomeik, eerelid der sociëteit Philantropiqu, Théâtre Alhambra te Antwerpen". In 1884 werd hij beroepshumorist. Omstreeks de eeuwwisseling kende heel Nederland Abraham de Winter. Hij was een van de populairste komieken, de eerste die in het café-chantant en het variététheater de politiek tot onderwerp koos en dus een voorloper van Wim Kan.

5.2.1879: Met ds. Looi naar 't weeshuis geweest om de erwtensoepp te proeven. Toen met hem nog eenige armen bezocht. Na gegeten te hebben ging ik met Aartje en nicht Vrins naar 't schaatsenrijden kijken, doch bij de Landpoort kwam M. den Hollander mij tegen en verzocht mij bij zijn schoonzoon een testament te willen maken. Daarop zegels gehaald en naar de weg van Burgers gewandeld en aldaar testament voor J. Langeweg opgemaakt. Hij zat op maar hoestte erg en was zwak zoodat hij het uitzigt had van niet lang te zullen leven.

***Mr. van Wijngaarden had het goed gezien: op 6 februari 1879 overleed Johannes Langeweg, 29 jaar, arbeider, geboren te Klundert, wonende te Willemstad en gehuwd met Bastiaantje den Hollander.

9.2.1879: Heden is Aartje jarig. Ik heb haar gisteren bij Boudewijns een japon laten uitkiezen voor haar verjaardag. Twee maal te kerk geweest. Ds. Loois deelde de gemeente mee, dat hij beroepen was te Axel. Met de kerkeraad 's morgens hem na kerketijd wezen verzoeken om te blijven.

8.3.1879: 's Middags gestoofde leng gegeten, hebbende ik 's morgens van visscher Groen gekocht voor 1.75.

16.3.1879: Na thee drinken ging ik te half 8 met P. Sonneveld naar ds. Loois een cadeau brengen van f 153,- om een bonheur du jour te kopen.

14.4.1879: Te 8 uur werd er brand geklept. Ik reed met den Burgemeester, A. Sonneveld en J. Schippers naar de hofstede van P.K. Maris. Toen wij kwamen was het al gebluscht. Het was een schoorsteenbrand geweest.

22 april 1879: 's Morgens om 8 uur met Cornelis Sonneveld en zijn zoon Philippus en A.v.d.Hil weggereden om bij de wed. Ophorst nabij het poortje onder Fijnaart verkooping te houden. Het was regenachtig en koud, doch er waren veel menschen. 't Ging nogal duur.

6.5.1879: Om 4 uur kwam Marinus Sonneveld mij spreken over de verkoop van zijn werf. Ik leende hem nog 100 gulden en schreef een schuldbekentenis daarvoor.

13.6.1879: Te 7¼ ging ik naar B. Struijk om de werf te veilen die voor f 3300,- werd ingezet. Aldaar tot 9 uur gebleven.

27.6.1879: Te 4 uur de heer Borkus en zoon bij mij gehad om de condities van de werf te hooren. Toen nog wat gewandeld. Na thee drinken ging ik te 7 uur naar het schippershuis. Te 8 uur begon de verkoop en de werf werd afgemijnd op f 3700,- door den heer Borkus.

***In het dagblad De Grontwet van 13 juli plaatste J. Borkus Jac. zn. een advertentie, dat hij zich in Willemstad als sloopstimmerman had gevestigd. Hij beval zich als zodanig aan en beloofde "een prompte en civiele bediening". In het bevolkingsregister wordt Dirk Borkus (afkomstig van Gouderak) als sloopstimmerman vermeld; deze was dus de eigenlijke bedrijfsleider, die namens zijn vader de werf runde.

16.7.1879: 's Morgens kwam de veldwachter mij zeggen dat ik herkozen was als lid van de raad. ***De raadsleden hadden toen voor zes jaar zitting; om de twee jaar trad een derde van hen af volgens een opgemaakt rooster. In 19879 waren mr. J. van Wijngaarden en Adr. Timmers aan de beurt van aftreden; beiden werden herkozen. Toenmaals gold nog het censuskiesrecht. Het aantal kiezers voor leden van de gemeenteraad bedroeg 144 of 7 ¾ % van het aantal inwoners. Slechts 45 kiesgerechtigden (of 31,2%) hadden aan de verkiezingen deelgenomen.

***De veldwachter die de blijde boodschap kwam brengen was Willem A. Storm.

5.10.1879: Voordemiddag ter kerk geweest. Er werd een preek gelezen door de Graaff. Te half 12 even bij mevr. Loois geweest om over de reis van vanmiddag te spreken. Na koffij drinken heb ik en Pietje een bord schapensoep gegeten en te 1 uur kwam de vigilant voor met 1 paard. Wij gingen mevr. Loois afhalen en reden toen naar Klundert. Te 2 uur waren wij aldaar. Bij Gunning afgestapt. Te 2½ deed hij zij intree voor een groot gehoor uit Handelingen 8 vs 5. Na kerktijd bij Gunning thee gedronken en daarna met een broodje vleesch en een glas wijn. Er waren veel menschen in de pastorie.

***Gerardus B.R. de Graaff was hoofdonderwijzer aan de openbare lagere school.

***Dominee Edward Bernard Gunning was tot september 1879 predikant te Waspik. Hij was gehuwd met Aagje Koning. In het gezin was een huisonderwijzeres (later gouvernante) voor de zes kinderen. op; 19 december 1883 vertrok het gezin Gunning vanuit Klundert naar Valburg.

9.12.1879: 's Middags van 3 – 5 vergadering van den kerkeraad in 't weeshuis tot benoeming van dubbeltallen voor de kerkeraad. Om 7 uur even bij P.A. de Groot geweest om het geld voor de lokkenkooi te brengen. Toen bij A. v.d. Hil een sigaar gaan roken en een grokje gebruikt. De heer N. Eichholz en Houwing waren er ook.

10.12.1879: Aan 't hoofd was men bezig een Engelsche tweemaster te trachten door het ijs heen in de haven te slepen. Toen van A. Timmers pacht van het weeshuis ontvangen en daarna met haar naar de vest gewandeld waar weer zeer veel schaatsenrijders waren.

20.12.1879: Voorsmiddags f 100,- aan P.A. de Groot voorgeschoten voor de lokkeninrigting namens het weeshuis.

29.12.1879: Eens naar de haven wezen kijken waar de schippers druk bezig waren het ijs te verduwen. Na thee drinken te 7 uur naar de sociëteit gegaan alwaar de blinde van Oord een concert gaf op de piano. Er waren ongeveer een 30-tal toehoorders.

17.1.1880: Na den eten gewandeld naar het hoofd alkwaar het druk was met schepen die zochten binnen te komen door het ijs.

23.1.1880: Glad en hard gevoren.Om 7 uur met A.v.d. Hil naar de vergadering van het genootschap DVW gegaan,, alwaar het 30-jarig bestaan zou gevierd worden. Ik deed de feestrede, daarna deden bijdragen Visser, Ranneft, van Hoeven en andere leden. Het was zeer geanimeerd. Ik bleef tot bij 12 uur.

***DVW was het leesgezelschap "Door Vriendschap Werkzaam" .

28.1.1880: Te 8 ¾ uur met Filippus Sonneveldt in het wagentje van Sonneveldt met Wout naar den Oudenmolen gereden. Aldaar bij Backx verkooping gehouden. De inkt bevroor in de pen. 'tWas anders mooye zonneshijn doch vorst.

26.2.1880: Te 3 uur de begrafenis van C.J. Sonneveld bijgewoond. Het was een heele lijkstatie. Wij gingen er met 26 achter. Te 4 uur was het afgeloopen. Te 7 uur zou het vergadering weezen van het genootschap DVW. De heer Friese (hoofdonderwijzer van de lagere school te Oudenmolen) las een novelle van Cremer "Het reuske van het dorp". Er was weinig publiek.

2.3.1880: Om 120 ure in 't weeshuis om de begrafenis van C. Blanken te bespreken die gisterenmorgen om 2 uur 's nachts is overleden in den leeftijd van 79 jaar. Te 5 uur kwam de Ds.vrouw die met Betje nog eens naar 't weeshuis ging om het stoffelijk overschot van C. Blanken te zien.

***Overleden op 1 maart 1880 Cornelis Blanken Provily, oud 79 jaar, geboren te Willemstad als zoon van Adriana Provily. Het jaar daarvoor was Cornelis Blanken ter gelegenheid van zijn 78e verjaardag door het regentencollege van het weeshuis ontvangen omdat hij toen al 68 jaar de status van weeskind had. Vanaf zijn 10e jaar was Blanken in het weeshuis opgenomen; hij is er ook overleden. Zijn eigenlijke beroep was kleermaker geweest, maar hij was in Willemstad vooral bekend als koster van de Ned. herv. kerk. Zijn nalatenschap (na een leven van hard werken) was niet eens voldoende om de begrafenskosten ad f 23,55 te betalen; het tekort van 61 cent werd door de regenten bijgepast.

3.3.1880: Na den eten te 3 uur naar 't weeshuis gegaan om met den kerkeraad, regenten en kerkvoogd en notabelen zijn lijk mede te laatste rustplaats te dragen. Ds. Loois hield een mooie toespraak bij 't graf. In 't weeshuis nog een kop thee blijven drinken met de overigen tot 5 uur.

3.4.1880: Te 12 uur naar 't Oranjekoffijhuis en aldaar de schuur van de gezusters van Gent te koop gehangen. Doch zij werd opgehouden. Toen met A.v.d.Lind het land van mevr. Brand verhuurd en met A.v.d.Hil het land van nicht van Wijngaarden en Vrins. Te 1½ uur was alles afgeloopen. Na den eten kwam J.v. 't Loon over de verhuring van het land van M.v.d. Gier aan J. Strootman spreken. Te 3½ reed ik met de heer de Graaff met A.v.d. Hil in het wagentje met zijn dochttertje naar de hofstede zijner ouders, daar met zijn vader thee gedronken en toen een glas wijn gebruikt en een wafel en tot 7½ gebleven.

4.5.1880: Heden is nicht Vrins aangetekend met H.A. van Rijn. Te half 8 ging ik naar de bruiloftspartij in de sociëteitzaal bij Wijnen. Er waren er ongeveer 22. Uit ons huis gingen Betje en ik en Aartje de Lind en Lien de Lint. Luit. Middelbeek, die er met zijn vrouw en zuster ook was, was ceremoniemeester. Tot elf uur zaten wij op de kamer van v. Rijn die netjes gemaakt was. De sociëteitkamer was met een gordijn in tweeën gescheiden. Het menu was als volgt: croquetten, kalfsfricandeau, ossentong met Bourgognesaus, getruffeerde kalkoen met appelmoes. Pudding, zalm met kropsalade, compotes, vruchtendessert. Het duurde zeer laat en wij eindigden met champagne om half 5 's morgens.

12.5.1880: Na het ontbijt te half elf met C. de Lint naar de poldervergadering gereden. Zij was druk bezocht want er moest over een watermachine gestemd worden. Het duurde laat eer de vergadering was afgeloopen. De machine werd afgestemd.

21 mei 1880: Vandaag niet naar Fijnaart omdat nicht Vrins zou trouwen. Te elf uur ging ik met Betje en Ploontje er heen. Te half 12 gingen bruid en bruidegom in het rijtuig van v.d. Hil naar 't stadhuis. Vrins en vrouw uit Klundert, v. Wermeskerke, v.d. Hil en ik waren getuigen. Na afloop gingen wij naar de kerk alwaar het huwelijk door ds. Loois kerkelijk werd ingezegend. Toen gingen wij nog een kop koffij drinken. Om 2 uur zouden wij er dineren, Vrins en vrouw uit

Klunder6t, Ds. Loois en vrouw, Ploon, Betje en ik. Te 5 uur ging ik voor de jonggehuwden een testament passeren en te 6 uur vertrokken zij per rijtuig naar Rozendaal. De overigen bleven nog een kop thee drinken en gingen te 8 uur weg. Ik ging toen nog een walletje wandelen.

***21.5.1880 getrouwd te Willemstad: Hendrik A. van Rijn, 24 jaar, architect, geboren te Utrecht met Pieterella Diedrika Cornelia Vrins, 26 jaar, geboren en wonende te Willemstad, dochter van Francois Vrins en Maria van Wijngaarden. Later werd Van Rijn burgemeester van Willemstad.

1 juni 1880: Te 4 uur vergadering van 't weeshuis. Even naar huis iets halende, kwam J. Maris uit Prinsland met een briefje van C.W. Maris, dat ik beantwoordde over een bewindvoerder in den boedel van G. Timmers, alwaar ik met meerderheid van stemmen tot notaris was gekozen. Vervolgens tot 7 uur in 't weeshuis. Toen kwam C.D. Knook nog het testament van G. Timmers brengen om te doen registreren en spreken voor eene advertentie in de courant van oproeping van crediteuren. Hij bleef tot 10 uur. Toen met salade gesoupeerd.

***Gerrit Timmers was op 22 mei 1880 overleden. Hij was landbouwer op boerderij C 54, ongehuwd, en zoon van Adam Timmers en Adriana Vroon.

8 juni 1880: Paardemarkt. Buijig weer. Nu en dan veel regen, later verbeterde het weer. Er waren zeer veel paarden, meer dan ik er ooit had zien markten. Na de eten met Betje en Ploontje gewandeld tot 5 ure en in een spel gaan zien, dat niet veel bijzonders was.

22 juni 1880: Te 9 ½ met Ewout Sonneveld naar de hofstee van G. Timmers mij laten brengen. C. Knook Dzn reed met mij mede. Te 1 uur kwam de kantonregter. Al de erven waren tegenwoordig. Er was geene overeenstemming en bij eene nieuwe stemming werd in plaats van mij de notaris Clement met 12 stemmen tot notaris gekozen.

13 augustus 1880: Om 8 uur kwamen W.W. Maris, A. Timmers en A. Schippers mij consulteren wegens het overlijden van Apolonia Schippers, die gisterenavond is gestorven.

***Op 12 augustus 1880 te Willemstad overleden Apolonia Schippers, oud 67 jaar, ongehuwd, dochter van Andries Schippers en van Maria van Sliedregt. Zij had lang gewoond op A 5, doch de laatste jaren op B 17.

1 september 1880: Te 8 uur kwam telegraphisch berigt in de stad, dat de Koningin van eene prinses was bevallen. Er werden 51 schoten gelost voor de middag. 'sAvons met Wermeskerke en v.d. Hil naar Weijnen gegaan, die illumineerde en aldaar in de sociëteitszaal een flesch wijn gedronken. Het was er vol maar drukkend warm.

***Op 31 augustus 1880 is in het paleis Noordeinde te 's Gravenhage geboren prinses Wilhelmina Helena Paulina Maria, dochter van koning Willem III en koningin Emma, prinses van Waldeck Pyrmont. Bij haar geboorte leefde nog een zoon van Willem III, namelijk Alexander, die in 1884 stierf. Wilhelmina was toen troonopvolgster. Bij haar meerderjarigverklaring werd zij koningin. Zij regeerde tot 1948. Zij overleed als prinses Wilhelmina op 28 november 1962.

11 september 1880: Te half 4 overgevaren naar Numansdorp. Verkamman bragt mij al zeilende in een bootje in een half uur over en zette mij aan den kant van het fort af. Toen in 10 minuten naar het dorp gewandeld en vandaar in een uur tijds naar Klaaswaal. Van Rijssel was op weg om mij te halen waar was mij mis gereden.

16 september 1880: 'sMiddags bij W. Maris geweest om het goud en zilver van Apl. Schippers op te zenden naar de controleur. Wegens de zwaarte (1 ½ kg) twee pakketten van gemaakt en aangetekend per post verzonden.

26 september 1880: Voordemiddag ter kerk geweest. Het was oogstpreek. De Ds. deelde mede dat hij de beroeping naar Aalsmeer had aangenomen.

8 oktober 1880: Te 7 uur naar de Hoop, alwaar het huis van wijlen Apolina Schippers werd verkocht. Het werd afgemijnd voor 1710 gulden door Jacob Schippers.

31 oktober 1880: Voordemiddag werd er niet gepreikt, daar de Ds. smiddags zijn afscheid zou preken. Wij gingen te 2 uur naar de kerk. Te 4 ¼ was de kerk uit.

17 januari 1881: sMorgens kwam J. v.d. Hil spreken of wij nog naar zijn neef Adr. v.d. Hil zouden rijden; daar het weer niet vrolijk was besloten wij van neen. sMorgens publicatie geschreven voor

de houtverkoop van Boschlust. Van 10 – 12 knapte het weer op en was het zonneshijn. Daar Aartje van Beekum schaatsen wilde rijden, gingen wij vroeg eten. na den eten kwam A.v.d Hil mij nog afhalen daar het weer zo lief was geworden om naar Adr. v.d. Hil te arren. Wij reden er heen in zijn slee. Er was veel sneeuw op de weg zoodat het goed voortging. Wij dronken eerst thee en toen een glas wijn. Daarop de weg opgegaan om de questie der boomen van nabij te zien. Daarna kwam zijn oudste dochter en Ploontje Sneep en v.d. Made thuis. Wij bleven tot 8 uur. et weer was in dien tijd beginnen te veranderen, zoodat ik door en door koud was toen wij te 9 uur thuis kwamen.

12 februari 1881: Om elf uur kwam J. Burgers, wien ik de pacht betaalde voor L. Hollemans en G.P. Boertjes. Toen kwam Hendrik Sonneveld mij een brief brengen dat Ds. Barends f 1000,- aan onze armen had vermaakt.

***Ds. Wilhelmus B. Barends (geb. Giessendam 19.10.1804) was predikant geweest te Willemstad van 1837 tot 1845; daarna was hij predikant te Culemburg tot zijn emeritaat in 1858. Zijn vrouw overleed daar op 2.9.1880. Dominee Barends zelf overleed vier maanden later.

14 maart 1881: Er was een bijvoegsel bij de Nieuwe Rotterdamsche Courant, dat de Keizer van Rusland (Tsaar Alexander II) gisterenmiddag te half 3 door een bom was doodgeschoten.

7 mei 1881: Hedenmorgen is mijn meid getrouwd met van Eekelen en heeft dus onze dienst verlaten.

***Gehuwd te Willemstad: Cornelis van Eekelen, 29 jaar, winkelbediende, geb. te Willemstad, zoon van Teunis van Eekelen en Grietje de Frel, met Antje van de Berg, 25 jaar, dienstbode, geb. te Fijnaart, dochter van Andries van de Berg en Geertruid Kloet.

8 mei 1881: Na koffij drinken ging ik met A. v.d. Hil bij P. Wigant om hem en zijn bruid te filisiteren. Wij bleven er maar kort. Te half 1 met Betje op de receptie bij de wed. de jager geweest om haar dochter als bruid en P. Kole als bruidegom te filisiteren. Tot half 2 gebleven. Toen soep gegeten. Half 3 te kerk geweest onder het gehoor van Ds. Calma. Van 5 – 6 uur gewandeld met A.v.d. Hil. Te 7 uur kwam Lien en van Wermeskerke en bleven een grokje gebruiken en een boterham met gerookte elft.

***Ondertrouwd Pieter Adrianus Wigant, 29 jaar, vleeshouwer, geboren en wonende te Willemstad, z.v. Bastiaan Wigant en Jacoba Ardon, en Johanna Kruithof, 19 jaar, zonder beroep, geboren en wonende te Fijnaart, dochter van Gerrit Kruithof en van Adriana Nijholt. Zij zijn te Willemstad op 19 mei 1881 getrouwd.

***Ondertrouwd Pieter Johannes Kole, 21 jaar, directeur van de P.T.T., wonende te Woudrichem, zoon van Cornelis J. Kole, overleden, en van Wilhelmina M.C. Sonneveld, wonende te Willemstad, met Geertruida Adriana de Jager, 24 jaar, zonder beroep, geboren en wonende te Willemstad, dochter van Paulus A. de Jager, overleden, en van Heiltje K. Timmers, wonende te Willemstad. Dit bruidspaar is op 19 mei 1881 te Willemstad getrouwd.

***Met Lien wordt bedoeld Lijntje de Lind van Wijngaarden (een nicht van mr. J. van Wijngaarden), die gehuwd was met Dirk R. van Wermeskerke, directeur van de P.T.T.

2 juni 1881: sMorgens had ik een stijve nek. Te 9 uur kwam Ary Dane mij mededeelen dat Jan Dane smorgens was overleden. sMiddags groote bot gegeten. Heden de deeling G. Post op de post gedaan met 700 gulden te goede rekening. Ook testament Jan Dane en aangifte houtverkoop. Na den eten een singeltje gewandeld en toen nog even bij Lien wezen praten. ***Overleden te Willemstad: Jan Dane, 78 jaar, zonder beroep, geboren en wonende te Willemstad, weduwnaar van Netje Groeneveld, zoon van Ary Pieterszn Dane en van Joanna Binon.

28 juni 1881: Brief van Henri dat hij heden bij ons zou komen,. Te 9 uur naar het raadhuis, alwaar ik met D.C. Punt en A. Sonneveld als stembureau zitting had. Tot 5 uur gezeten. Wij hadden goed gedineerd. Lekkere biefstuk, doperwten, bloemkool, nieuwe aardappelen, aardbeien etc. Thuis gekomen was Henri gekomen met zijn dochter Marie. Zij zaten nog aan 't dessert. Hij had Dirk Wermeskerke ook in een zorgwekkende toestand bevonden. Na den eten ging hij er nog eens kijken en reed te half 7 weg in zijn karretje naar Langeweg. Heden was de oude heer Wermeskerke ook weer gearriveerd, met wie ik sávons nog een uurtje ging wandelen. ***Van de zeven raadsleden van de gemeente Willemstad traden er in 1881 twee af, namelijk Gerrit Punt Lzn en Nicolaas Dane. Zij werden opgevolgd door resp. Arie Jacobus Punt en

burgemeester Cornelis Maris Hz. (de burgemeester was toen ook lid van de raad). Herkozen werden Arie Sonneveld Pzn en Dirk Punt Czn.

13 augustus 1881: Henri en dr. v.d. Stok gingen te 9 uur naar Wermeskerke om hem het water af te tappen. De operatie is goed gelukt. Hij raakte twee emmers kwijt. De oude heer van Wermeskerke zou weer met de stoomboot vertrekken. Henri vertrok ook weer met dezelfde boot, die te half 12 aanlag. Ik gaf hem geld mee voor de procureur Dust om het vonnis vastgoed J. Dane.

21 augustus 1881: Na den eten te 4 uur met v.d. Hil en zijn kinderen en den ontvanger onder veel regen in de barouchette gereden naar de Torpedomagazijnen en aldaar de werken die gemaakt worden bezigtigd.

27 augustus 1881: Om half elf vergadering van Burgr. en weth. tot verkoop van de mestput. Groenhof kwam het klokje brengen wat hij had gerepareerd. Te 12 uur naar de sociëteit tot half 2. Toen even gewandeld. sMiddags kalfskop gegeten. Van 4 – 6 even gewandeld en na thee drinken nog even gewandeld. sAvons wat gespeeld.

1 september 1881: Met Ary Dane naar de sociëteit gegaan om het goed van J. Dane te veilen. Tot 9 uur aldaar gebleven. Er waren veel mensen.

9 september 1881: Wij vernamen heden uit de courant dat Prins Frederik gisteren op 84-jarige leeftijd was overleden.

*** Prins Frederik der Nederlanden was in 1797 te Berlijn geboren als tweede zoon van de latere koning Willem I en van Wilhelmina van Pruisen. Hij was in 1825 gehuwd met Louise, prinses van Pruisen (1808-1870); zijn oudste dochter Louise (1828-1871) was gehuwd met Karel XV, koning van Zeden en Noorwegen, en zijn jongste dochter Marie (1814-1910) met Willem, vorst van Wied. Twee zoons waren jong gestorven. Prins Frederik was sinds 1816 grootmeester van de Orde der Vrijmetselaars in Nederland en vervulde vele functies in het leger; hij was tot 1868 als veldmaarschalk in functie gebleven. Hij was een zeer geziene figuur, die in de moeilijkheden, welke zich in de koninklijke familie voordeden, meermalen met succes verzoenend is opgetreden.

18 september 1881: sMorgens had het weer geregend en gewaayd. Later op den dag een fameuze storm. De haan van de kerketoren viel naar beneden. Geheel den avond duurde de storm, zoodat wij pas heel laat naar bed gingen.

***Ook de "Kroniek van een Willemstadse Landman 1881-1929" in de Brillant in Gouden Delta (dec. 1881) verhaalt van de geweldige storm van deze dag. De kroniekschrijver Van Sprang was die dag met zijn vrouw naar de beurs te Fijnaart gereden; zijn vrouw durfde in verband met de storm niet terug te keren en bleef te Fijnaart. Van Sprang moest zijn rijtuig onderweg van Fijnaart naar Willemstad uitspannen vanwege de vele omgewaaide en uitgerukte bomen die op de dijk terecht waren gekomen. van de rond zijn boerderij staande Canadese bomen waren er meer dan 50 omgewaaid en deze hadden een geweldige ravage aangericht.

15 oktober 1881: na den eten met v.d. Hil en Bentinck gewandeld en de verwoestingen en vernielingen gezien van het geboomte op de wal, dat gisteren door de storm is neergeslagen.

8 november 1881: sNachts had ik erg gehoest. sMorgens bij A. Schippers drop en brokjes gekocht. Dr. Heller kwam bij mij over Wermeskerke spreken, waarna ik een half uurtje bij hem ging. Hij had zoo'n begeerte naar 't gasthuis vervoerd te worden, doch wij achtten dat hij daarvoor veel te zwak is.

24.11.1881: sMorgens om 7 uur liet men ons zeggen dat Dirk Wermeskerke stervende was. Ik ging er met Betje dadelijk heen en vonden hem reeds overleden. Hij is juist 30 jaar en 5 maanden, dus wel jong overleden. Zijn kindje was 26 dezer maand juist 4 maan-den. Na het ontbijt ging ik weer naar het postkantoor om eenige dingen te bespreken en ging toen een 20-tal briefkaarten schrijven aan vrienden, familie en kennissen. sAvons nog een half uur bij de familie op het postkantoor geweest. Zij hadden erge hoofdpijn.